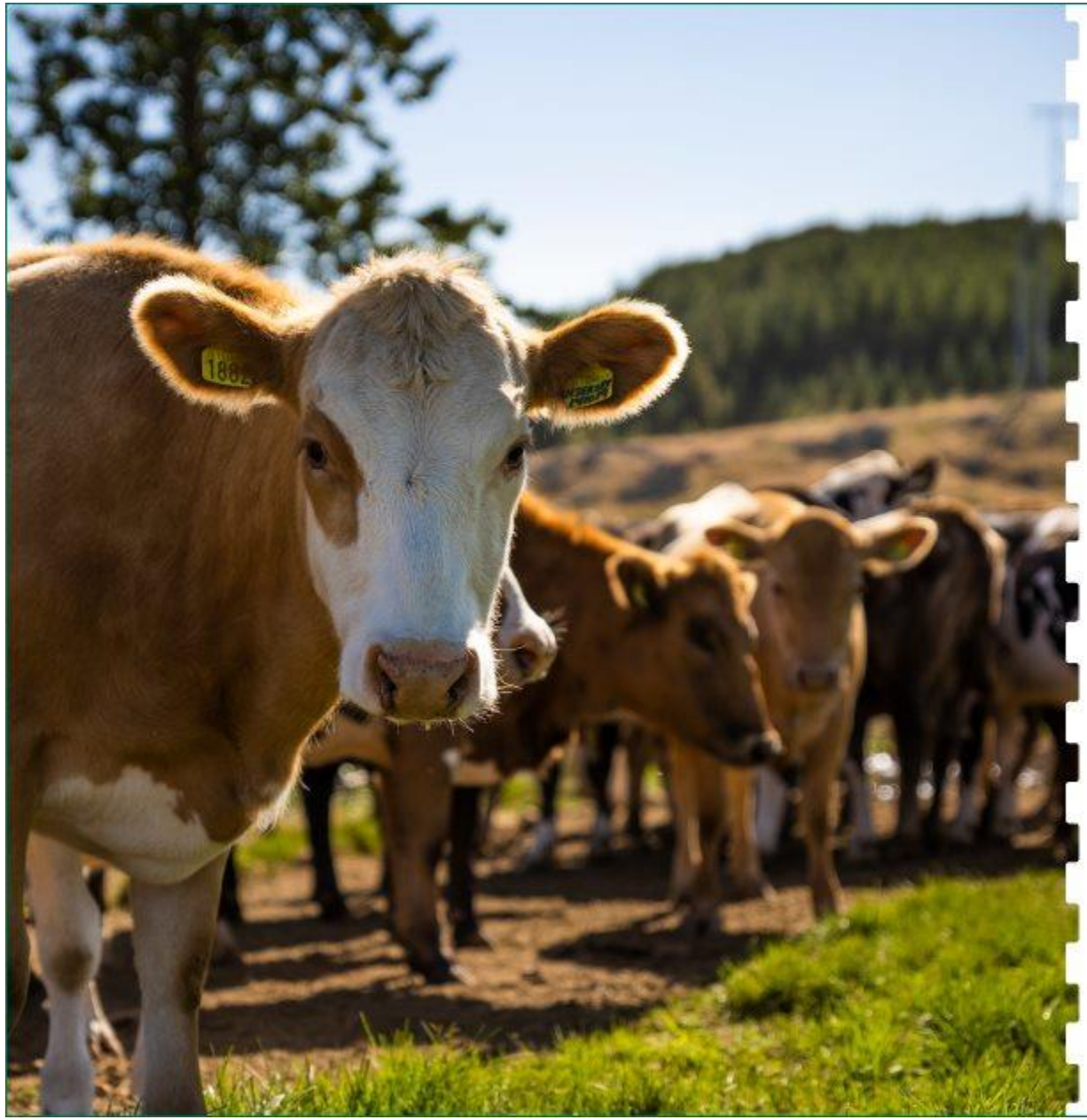

Veljum rétt kjarnfóður

Berglind Ósk
fóðurfræðingur

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Niðurstöður

Svæði	Fjöldi	Þurrefni	MLE	Prótein	sCP	NDF	iNDF	Sykur
Viðmið	N	35-50	<75	140-170	400-600	450-520	>120	40-160
Norðurland	588	61	76	153	482	531	138	62
Suðurland	331	51	76	149	523	524	144	59
Austurland	65	53	76	156	513	515	154	55
Vesturland	91	54	76	158	511	521	143	53

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Niðurstöður haustsins

- Meltanleikinn er ekki úrvals góður
- Það er nóg tréni
- Óvenju hátt tréni í öðrum slætti
- Hátt hlutfall ómeltanlegs trénis
- Próteinið er slakara (á norðurlandi)
- Það vantar fosfór
- Oft er bennisteinn undir viðmiðum
- Oft er kalí lágt

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Slakari meltanleiki

Meltanleiki	Hvað þýðir þetta!
75 og þar undir	Slakur meltanleiki og ekki úrvals kúahey, leiðinlega mikið af sýnum hérna í ár.
76-77	Sæmilegur meltanleiki og sjaldnast úrvals kúahey, hérna eru flest sýnin í ár.
78-80	Góður meltanleiki og oft úrvals kúahey, vantar fleiri hérna.
Yfir 80	Mjög góður meltanleiki, úrvals kúahey

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Tréni gefur orku en má ekki stoppa of lengi!

NDF (tréni)	Hvað þýðir þetta!
Undir 450	Lágt tréni, mikill flæðihraði út úr vömb, slakari nýting fóðurs og mjög erfitt að halda góðum efnum í mjólk. Mikið álag á örverurnar í vömbinni.
450-520	Gott tréni, gefur góða vambarstarfsemi, góða nýtingu fóðurs og jafnan flæðihraða agna út úr vömbinni. Örverunum líður vel í vömbinni. Þegar heildarfóðurskammturinn er skoðaður ætti hann að vera hérna. Núna liggur háin mikið til hérna.
Yfir 520	Hátt tréni, hægur flæðihraði út úr vömb, minna gróffóðurát og þar með minna aðgengi að næringarefnum. Minni nyt en getur alveg verið ágætis efnainnihald í mjólk. Hérna er meðaltalið í ár!

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Slakara prótein

Fagartikkel / Publisert: 1. november 2021

Høgt innhald av råprotein i grovfôret i år

Innhaldet av råprotein i grovfôret er høgare enn det har vore dei siste åra.

Prótein	Hvað þýðir þetta!
90-130	Sem betur fer eru ekki mörg sýni sem falla hérna, en þó alltaf einhver.
130-150	Töluvert af sýnum falla hérna, svona í lægra lagi en þó allt í lagi. Mikilvægt að fylgjast vel með úrefninu og próteininu í mjólkinni. Hugsanlega þarf próteinríkara kjarnfóður. Hérna er mikið af fyrrisláttarsýnum.
150-170	Þetta er bilið sem við höfum venjulega verið á og meðaltalið nær inná núna. Svo það er töluvert af sýnum hérna líka. Þetta er gott prótein og mjög þægilegt fyrir mjólkurkýr að nýta. Það er nauðsynlegt að komast með fóðurskammtinn hingað ef nýta á bygg á móti kjarnfóðurgjöfinni.
170-220	Þetta er hátt prótein og oftast óþarfi. En fínt að fá inn með til að jafna heildarskammtinn þegar önnur sýni liggja neðar. En þarna er erfitt að eiga við úrefnið hjá gripum sem fá lítið sem ekkert viðbótarfóður.

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Hvað gerum við með þessar niðurstöður?

- Mikilvægt að tryggja gott gróffóðurát
- Aðgengi að orku
- Aðgengi að próteini
- Passa steinefnin

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Að tryggja orku

- Kýrnar fá orku úr tréninu en ef meltanleikinn er slakur gengur hægt að sækja þessa orku
- Kýrnar fá líka orku úr kjarnfóðrinu sem þó hefur mjög mismunandi orkugildi
- Áhrif kjarnfóðurs á vömb skiptir máli og er mismunandi eftir tegundum

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Skilvirkni örveranna

- Tryggjum örverunum gott starfsumhverfi svo þær séu duglegar að losa orku úr gróffóðrinu og koma því áfram niður meltingafærin
- Örverurnar þurfa orku og þær þurfa prótein
  - þær þurfa líka fosfór

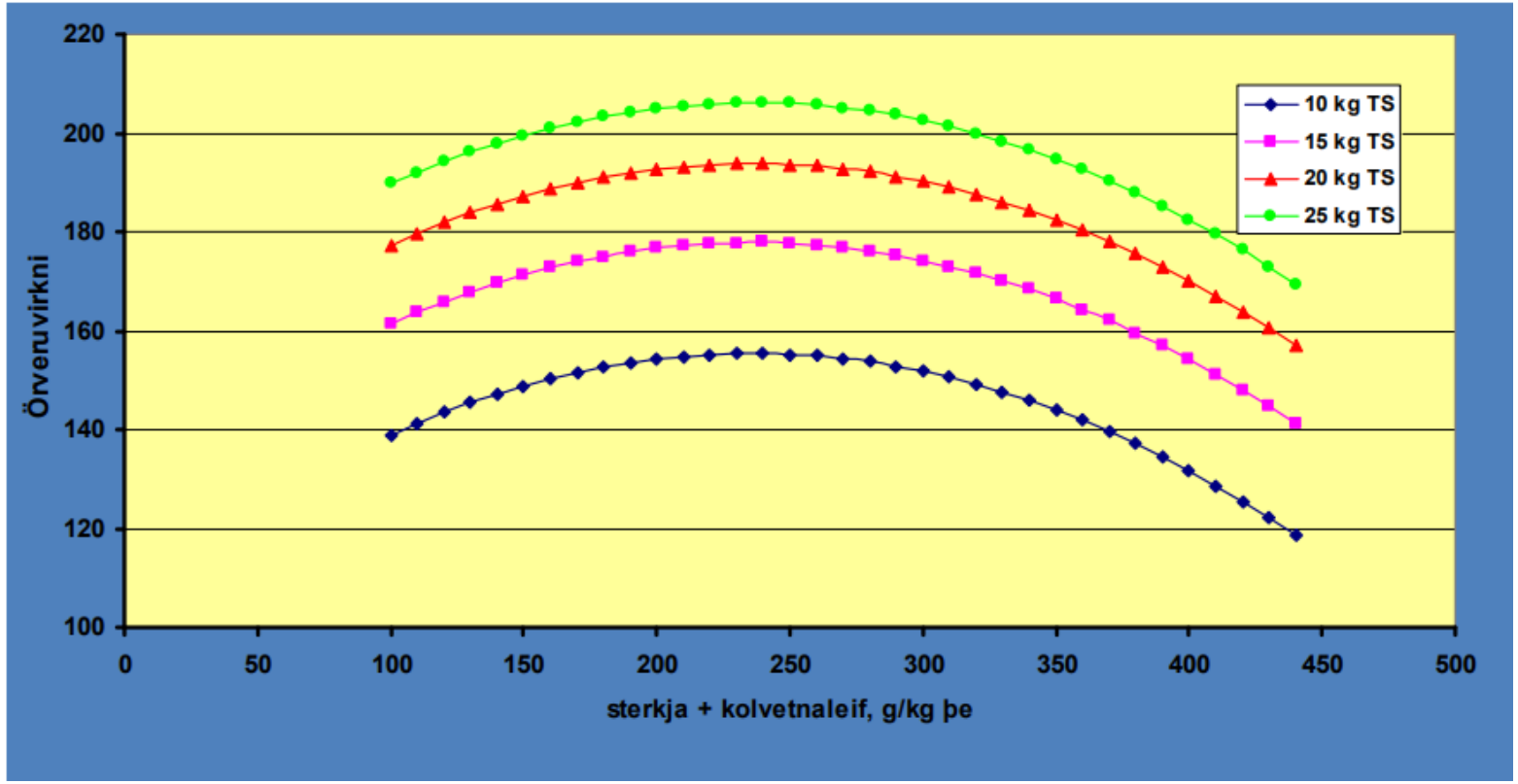

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Það minnkar í kúnum!

- Gróffóðrið er grunnurinn, tryggjum gott át!
- Tíðni gjafa og aðgengi að gróffóðri
- Nóg prótein, sérstaklega á fyrrihluta mjaltaskeiðs
- Nóg orka, án þess að sjokkera vömbina

Bústólpi
VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Skíturinn er þykkari!

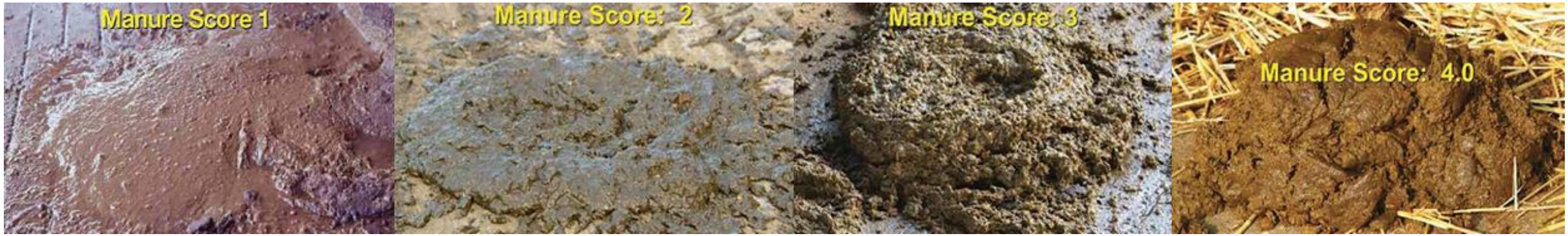

- Ekki næg virkni í vömb
  - Vambarstarfsemin ekki nógu skilvirk
  - Gróffóðrið stoppar of lengi í vömbinni
  - Vantar aðgengilegra prótein
  - Vantar gróffóður með hærri meltanleika

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Hvaða vandamál gætu fylgt?

- Frjálsar fitusýrur
  - Himna yfir fitukúlu rofnar
  - Gerist frekar ef mikil fita í mjólk
  - Athuga meðferð á mjólk frá júgri í tank
  - E vítamín
  - Orkufóðrun á fyrrihluta mjaltaskeiðs

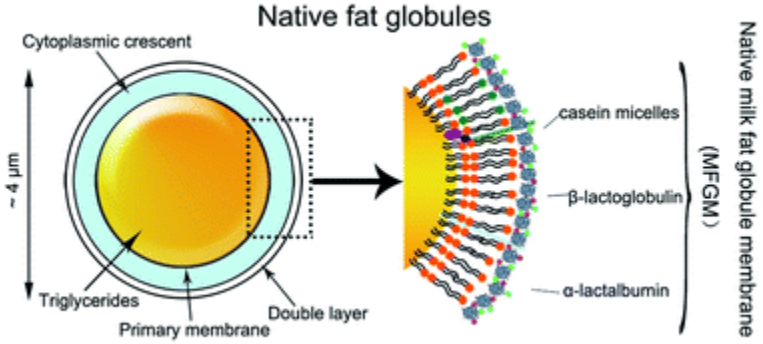

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Hvaða vandamál gætu fylgt?

- Súrdoði
  - Orkuskortur
  - Of lítil orka?
  - Súr vömb?
  - Tryggja gott aðgengi að gróffóðri
  - Passa skammtastærðir á kjarnfóðrinu
  - Tryggja örugga en ekki óhóflega upptröppun á kjarnfóðri
  - Sterkja sem brotnar hægar niður
  - Orkuríkt kjarnfóður!

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Hvaða vandamál gætu fylgt?

- Frjósemi
  - Orkuskortur/dulin súrdoði
  - Orkuríkt kjarnfóður
  - Viðbætt fita
  - Nýting próteins í vömb (hátt úrefni)
  - Steinefni

Val á kjarnfóðri

Gróffóðrið

Meltanleiki

Tréni

Prótein

Steinefni

Framleiðslan

Orkugjafinn: maís, bygg, hveiti

Próteingjafinn: soja, repja, fiskimjöl

Efnainnihaldið

Aðrar hrávörur: sykurrófur, fita

Heilsufarið

Steinefnin

Snefilefnin

Vítamínin

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Mismunandi orkugildi kjarnfóðurs

- Maís er orkuríkari en bygg og hveiti
- Viðbætt fita gefur orku framhjá vömb
- Aukaafurðir gjarnan með lægri orku
- Óþarfi að sækja mikið tréni í kjarnfóðrið í ár
- Dæmi um kjarnfóðurblöndur með mismunandi orkugildi
  - Lágprótein mikill maís NEL 7,54 MJ
  - Róbót 16 ódýr kostur NEL 7,13 MJ
  - Premium Profit 17 viðbætt fita NEL 7,56 MJ

Bústólpi

VIÐ LEGGJUM GRUNN AÐ GÆÐUM

Steinefnin

Svæði	Ca	P	Mg	K
Viðmið	4,5-6,5	3-4,5	2-3,5	18-2-30
Norðurland	4,5	2,6	2,6	17,9
Suðurland	4,0	2,9	2,3	20,2
Austurland	4,6	3,0	2,7	17,1
Vesturland	3,8	3,1	2,7	17,8

- Fosfór
  - Gripir naga meira allt annað en fóður
  - Rautt þvag
  - Lélegri frjósemi
  - Lélegri vöxtur
  - Lélegri fóðurnyting-minni framleiðsla
- Kalsíum og magnesíum
  - Doði og magnesíum skortur
  - Bein og innri efnaskipti
- Brennisteinn frekar lágur
  - Mikilvægur í próteinmyndun

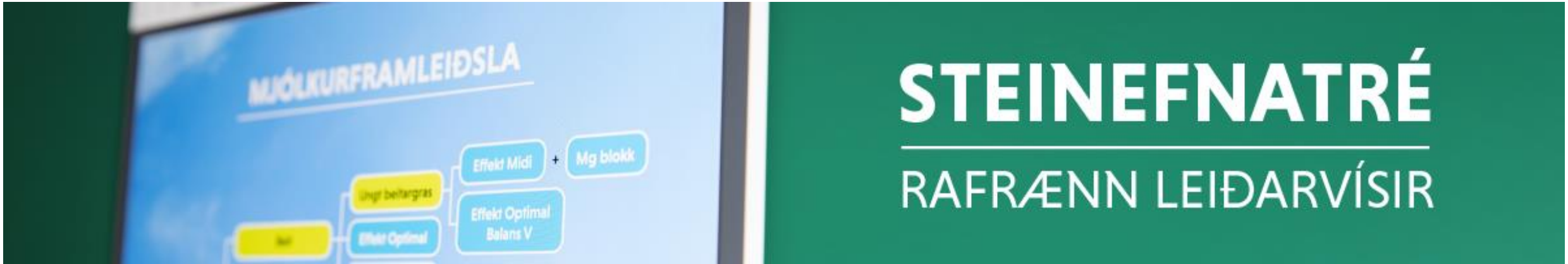

Steina- og stampadagar

Bústólpi

20% afsláttur af saltsteinum og steinefnum.

Tilboðið gildir frá 20. okt. til 5. nóv.

Vöxtur

- Kálfakögglar með mjólkurgjöf
  - Hátt prótein
  - Fiskimjöl
  - Ekki of mikil auðleyst sterkja
  - Steinefni
- Vaxtarkögglar eftir mjólkina
  - Hátt prótein
  - Fiskimjöl
  - Mismunandi sterkjugjafar
  - Ríkulegt magn steinefna
- Nautakögglar í lokaeldi
  - Lágprótein
  - Mismunandi sterkjugjafar
  - Orkurík
  - Steinefni

Sauðfé og kjarnfóður

- Gróffóðrið er grunnurinn
  - Er sauðburðarheyið nógu gott?
  - Er miðsvetrarheyið passlegt? Óffóðrun/vanfóðrun
- Frjósemi
  - Aðeins í bata
  - Steinefnin
- Viðbótarfóður
  - Kjarnfóður með fiskimjöli sem próteingjafa
  - Maís og bygg sem orkugjafi
  - Steinefnablöndur

Fuglar

- Hænur, endur, gæsir
- Ungar og varpfuglar
- Heilfóður fyrir mismunandi aldur og framleiðslu
- Steinefnastampur fyrir gott atferli
- Skeljasandur fyrir rykbað

PANTAÐU FÓÐUR MEÐ BÚSTÓLPA APPINU

Download on the App Store

GET IT ON Google Play